

za javno objavo

Na podlagi Akta o ustanovitvi družbe NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., v skladu z Načrtom upravljanja tveganj investicijskih skladov družbe NLB Skladi in v skladu s Kodeksom družbe NLB Skladi, izdaja uprava družbe

Javno različico načrta upravljanja tveganj investicijskih skladov družbe NLB Skladi

10. različica

Kazalo

I. UVODNE DOLOČBE	2
II. NOTRANJA ORGANIZIRANOST UPRAVLJANJA TVEGANJ PODSKLADOV	2
III. TVEGANJA, KI SO JIM IZPOSTAVLJENI PODSKLADI	2
III.1. TRŽNO TVEGANJE	3
III.1.1. Merjenje tržnega tveganja	3
III.1.2. Spremljanje tržnega tveganja	4
III.1.3. Obvladovanje tržnega tveganja	4
III.2. LIKVIDNOSTNO TVEGANJE	5
III.2.1. Merjenje in spremljanje likvidnostnega tveganja	5
III.2.2. Obvladovanje likvidnostnega tveganja	5
III.3. TVEGANJE NASPROTNE STRANKE	6
III.3.1. Merjenje in spremljanje tveganja nasprotne stranke	6
III.3.2. Obvladovanje tveganja nasprotne stranke	6
III.4. TVEGANJE SKRBNIŠTVA	6
III.4.1. Merjenje in spremljanje tveganja skrbništva	6
III.5. OPERATIVNO TVEGANJE	7
III.5.1. Merjenje in spremljanje operativnega tveganja	7
III.5.2. Obvladovanje operativnega tveganja	7
III.6. CELOTNO TVEGANJE PODSKLADA	7
IV. POSODABLJANJE NAČRTA UPRAVLJANJA TVEGANJ IN JAVNE RAZLIČICE	7
V. KONČNE DOLOČBE	8

I. UVODNE DOLOČBE

Namen Javne različice načrta upravljanja tveganj

1. člen

Namen Javne različice načrta upravljanja tveganj investicijskih skladov družbe NLB Skladi (v nadaljevanju: javna različica načrta) je javnosti predstaviti povzetek splošne organiziranosti, pojmov, tehnik in orodij v zvezi z upravljanjem tveganj podskladov krovnega sklada NLB Skladi, ki ga upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. (v nadaljevanju: družba).

Javna različica načrta povzema Načrt upravljanja tveganj investicijskih skladov družbe NLB Skladi (v nadaljevanju: načrt), ki podrobneje opredeljuje postopke, metode in organiziranost ugotavljanja, merjenja oziroma ocenjevanja, obvladovanja in spremljanja tveganj podskladov.

Vsebina javne različice načrta

2. člen

Javna različica načrta predstavlja povzetek:

- notranje organiziranosti upravljanja tveganj;
- metod, postopkov in ukrepov za obvladovanje tveganj;
- meril posameznih tveganj;
- postopkov nadzora nad izvajanjem ukrepov za obvladovanje tveganj;

3. člen

Podsklad je izpostavljen predvsem naslednjim tveganjem:

- tržno tveganje (vključuje sistematično tveganje ter specifično tveganje);
- likvidnostno tveganje;
- tveganje nasprotne stranke;
- tveganje skrbništva;
- operativno tveganje.

II. NOTRANJA ORGANIZIRANOST UPRAVLJANJA TVEGANJ PODSKLADOV

Razporeditev odgovornosti pri upravljanju tveganj

4. člen

Sektor za nadzor nad tveganji (v nadaljevanju: SNT), ki predstavlja trajno funkcijo upravljanja tveganj, je organizacijska enota družbe, ki izvaja načrt. Omenjena organizacijska enota je hierarhično in funkcionalno ločena od drugih organizacijskih enot družbe NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. (v nadaljevanju: družba).

5. člen

Vsi zaposleni v družbi so pri opravljanju poslov s finančnimi instrumenti ter drugih poslov in izvajanju drugih poslovnih procesov dolžni ravnati skladno s tem načrtom.

III. TVEGANJA, KI SO JIM IZPOSTAVLJENI PODSKLADI

6. člen

Definicije posameznih tveganj, ki so obravnavana nadaljevanju, so opredeljene v vsakokrat veljavni različici prospekta krovnega sklada NLB Skladi z vključenimi pravili upravljanja.

Družba ugotavlja tveganja na podlagi splošnih in podrobnih pravil upravljanja kot sestavnih delov prospekta krovnega sklada NLB Skladi ter na podlagi dodatnih internih omejitev upravljanja posameznega podsklada, ki opredeljujejo investicijsko politiko podsklada in s tem posledično osnovne vrste tveganj, ki jim je podsklad izpostavljen. Morebitna druga tveganja družba ugotavlja s pomočjo tekočega spremljanja poslovanja podsklada.

III.1. TRŽNO TVEGANJE

III.1.1. Merjenje tržnega tveganja

7. člen

Na raven tržnega tveganja podsklada v osnovi in v največji meri vpliva naložbena politika podsklada.

8. člen

Tržno tveganje podsklada ter posameznih naložb podsklada se meri z dvema agregatnima kazalnikoma:

- za naložbe v lastniške vrednostne papirje ter enote delniških ciljnih skladov in za podsklad: s kazalnikom beta na osnovi CAPM modela (Capital Asset Pricing Model), ki meri sistematični del tržnega tveganja;
- s standardnim odklonom dejanske donosnosti naložbe oz. podsklada in primerjavo tega kazalnika s standardnim odklonom dejanske donosnosti benchmarka, ki meri sistematični in specifični del tržnega tveganja.

Vsi izračuni kazalnikov, ki so predstavljeni v nadaljevanju, oziroma ocene tveganj morajo biti dokumentirani v tiskani ali elektronski obliki.

Beta

9. člen

Za potrebe odločanja o strukturiranju premoženja podsklada se uporablja kazalnik pričakovana beta podsklada.

10. člen

Dejanska beta podsklada se oceni na osnovi indeksnega modela, pri čemer odvisno spremenljivko predstavljajo dejanske pretekle donosnosti podsklada¹, neodvisno spremenljivko pa dejanske pretekle donosnosti benchmarka v proučevanem obdobju.

Standardni odklon

11. člen

Standardni odklon donosnosti se pri ocenjevanju tveganja upošteva kot sekundarno merilo tveganja, in sicer za dva namena:

- kot merilo celotnega tveganja izbranega benchmarka in podsklada v smislu stopnje nihanja njunih donosnosti;
- kot pripomoček za ocenjevanje stopnje razpršitve nesistematičnega tveganja. V ta namen se izračuna kazalnik celotna beta (total beta), in sicer kot razmerje med standardnim odklonom donosnosti podsklada in standardnim odklonom donosnosti benchmarka.

¹ Donosnosti podsklada se izračunajo na osnovi odstotnih sprememb VEP (vrednosti enote premoženja). Enako velja tudi v nadaljevanju načrta.

Standardni odklon donosnosti podsklada in benchmarka se računa s pomočjo formule za izračun vzorčnega standardnega odklona.

Sintetični kazalnik tveganja in donosa

12. člen

Poleg bete in standardnega odklona, kot meril tveganj, družba tedensko izračunava tudi sintetični kazalnik tveganj in donosa (SRRI) iz 2. točke drugega odstavka 6. člena Sklepa Agencije za trg vrednostnih papirjev o objavah in neposrednem obveščanju imetnikov enot (Ur.l. RS št. 100/15, 31/17 in 64/21), in sicer v skladu z metodologijo, določeno v Priporočilih ESMA (CESR) glede metodologije za izračun sintetičnega kazalnika tveganj (CESR/10-673 z dne 1. 7. 2010).

Metodologija je dostopna na spletnih straneh:

https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/10_673.pdf

Družba NLB Skladi izračunane vrednosti SRRI podskladov objavlja v dokumentih Mesečno poročilo o poslovanju odprtega investicijskega sklada (do 15. v naslednjem mesecu) ter Ključni podatki za vlagatelje, ki so objavljeni na spletni strani www.nlbskladi.si.

III.1.2. Spremljanje tržnega tveganja

13. člen

Spremljanje tržnega tveganja podsklada se izvaja na dnevni ravni, pri čemer se poleg kazalnikov, opisanih v prejšnjih poglavjih (npr. bete, standardni odklon), spremljajo in / ali merijo:

- tveganja izpostavljenosti podsklada do posameznih oseb in naložbenih kategorij ter upoštevanje omejitev, ki izhajajo iz investicijske politike podsklada in dodatnih notranjih omejitev;
- vplivi tveganj, ki izhajajo iz posameznih izpostavljenosti podsklada, na celotno tveganost naložb podsklada;
- tveganja, ki se nanašajo na posamezne vrste naložb podsklada.

III.1.3. Obvladovanje tržnega tveganja

14. člen

Tržno tveganje podsklada se obvladuje s preventivnimi in korektivnimi ukrepi (povezani predvsem z razpršitvijo in zmanjševanjem tveganj).

Preventivne ukrepe predstavljajo predvsem:

- opredelitev ustreznih izhodišč upravljanja podsklada;
- zadostna razpršitev naložb;
- redno merjenje celotne uspešnosti upravljanja podsklada ter merjenje uspešnosti posameznih elementov upravljanja podsklada;
- opredelitev najvišjih in najnižjih dovoljenih vrednosti mer tržnega tveganja;
- postopki in standardi analiz za potrebe upravljanja premoženja.

Korektivne ukrepe predstavlja pravočasno izvajanje ukrepov in postopkov, povezanih z upravljanjem tržnega tveganja podsklada.

15. člen

Nadzor nad tržnim tveganjem podsklada se izvaja za podsklad kot celoto, merjenje uspešnosti upravljanja podsklada pa se izvaja za podsklad kot celoto in za posamezne elemente upravljanja premoženja podsklada.

III.2. LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

III.2.1. Merjenje in spremljanje likvidnostnega tveganja

16. člen

Likvidnostno tveganje posamezne naložbe lahko nastopi predvsem takrat, ko je likvidnost finančnega instrumenta nizka, to je predvsem, kadar:

- je razlika med nakupno in prodajno ceno (bid-ask spread) visoka;
- je število dni trgovanja glede na vse dneve trgovanja v letu majhno;
- je letni obrat na borzi oziroma trgu, kjer se s finančnim instrumentom trguje, nizek (merjeno v odstotku finančnega instrumenta glede na celotno izdajo);
- je ustvarjeni povprečni dnevni promet, merjeno vrednostno, nizek;
- je odstotek finančnega instrumenta (free float) v celotni izdaji, ki so v prostem obtoku in s tem na voljo za trgovanje, nizek.

17. člen

Indikatorji povečanja likvidnostnega tveganja, ki jih družba spremlja, so:

- spremljanje denarnih in dodatnih likvidnih sredstev podsklada;
- zahteve za izplačila iz podsklada;
- ugotovljeno (pomembnejše) zmanjšanje splošne likvidnosti kapitalskega trga ali njegovega posameznega segmenta;
- višji padec VEP podsklada v določenem časovnem obdobju.
- koncentracija imetništva kuponov podsklada

III.2.2. Obvladovanje likvidnostnega tveganja

18. člen

Pri upravljanju podsklada je treba zmanjšati likvidnostno tveganje v čim večji meri, kot to dopuščata investicijska politika podsklada in razmere na kapitalnem trgu in kot je to smiselno (racionalno) z vidika možnih večjih negativnih učinkov prekomernega zmanjševanja likvidnostnega tveganja na donosnost podsklada.

19. člen

Likvidnostno tveganje se obvladuje s / z (predvsem z zmanjševanjem in izoginitvijo):

- dnevним spremljanjem podatkov o vplačilih v posamezen podsklad, prilivih iz naslova prodaj finančnih instrumentov ter prejetih zahtevah o izplačilu odkupne vrednosti investicijskih kuponov;
- dodatno komunikacijo s podpornimi službami, ki vodijo evidenco o denarnem stanju podskladov ter obsegu neto vplačil v podsklad;
- izbiro naložb podsklada, ki so glede na velikost premoženja podsklada zadovoljivo likvidne;
- vzdrževanjem skupnega deleža nizko likvidnih naložb podsklada na ravni, ki ne ogroža likvidnosti celotnega podsklada;
- rednim testiranjem izjemnih situacij likvidnosti posameznih podskladov v skladu z vsakokrat veljavno različico Politike testiranja izjemnih situacij likvidnosti podskladov;
- zagotavljanjem zadostnega obsega denarnih in dodatnih likvidnih sredstev;
- možnostjo pravočasnega črpanja posojil;
- začasno zaustavitvijo odkupa enot podsklada kot skrajno možnostjo.

III.3. TVEGANJE NASPROTNE STRANKE

III.3.1. Merjenje in spremljanje tveganja nasprotne stranke

20. člen

Tveganje nasprotne stranke se meri in spremlja:

- z obsegom in kakovostjo izpolnitve pogodbene obveznosti v pogodbeno določenem roku;
- s časom, ki preteče od izteka pogodbeno določenega roka do trenutka, ko stranka izpolni pogodbeno obveznost (v primeru zamude izpolnitve), ali s časom, ki še manjka do izteka roka (v primeru predčasne izpolnitve obveznosti);
- s tekočim (dnevno) izračunom izpostavljenosti podsklada do posamezne osebe.

Spremljanje tveganja nasprotne stranke tekoče (dnevno) izvajajo tako nosilci kot izvajalci posameznih aktivnosti v družbi.

III.3.2. Obvladovanje tveganja nasprotne stranke

21. člen

Družba tveganje nasprotne stranke, ki izhaja iz izpostavljenosti podsklada do posamezne osebe, obvladuje z razpršitvijo naložb.

22. člen

Družba tveganje nasprotne stranke, ki izhaja iz poslovanja podskladov s poslovnimi partnerji, obvladuje:

- s skrbno izbiro poslovnih partnerjev;
- s spoštovanjem dobrih poslovnih običajev in vzdrževanjem redne komunikacije s ciljem vzdrževanja ali izboljšanja medsebojnega sodelovanja ter odprave morebitnih pomanjkljivosti pri sodelovanju;
- s preverjanjem stanja odprtih postavk;
- s prekinitvijo poslovnega razmerja ali sklenitve posla s stranko z nezadovoljivo plačilno disciplino.

III.4. TVEGANJE SKRBNIŠTVA

III.4.1. Merjenje in spremljanje tveganja skrbništva

23. člen

Tveganje skrbništva se meri s številom in težo ugotovljenih napak, ki jih družba ugotovi pri delu skrbnika.

24. člen

Med samim poslovanjem skrbnika se kakovost izvajanja njegovih storitev spremlja tekoče (dnevno), zlasti ažurnost izmenjave dokumentov in informacij, natančnost izračunov in druga dnevna opravila skrbnika, potrebna za učinkovito upravljanje podsklada v skladu z zakonodajo.

III.5. OPERATIVNO TVEGANJE

III.5.1. Merjenje in spremljanje operativnega tveganja

25. člen

Operativno tveganje je tveganje nastanka izgube podskladu zaradi neustreznih notranjih procesov in nepravilnega ravnanja ljudi oziroma delovanja sistemov v družbi za upravljanje ali zaradi zunanjih dogodkov in dejanj. Operativno tveganje vključuje tudi pravno in dokumentarno tveganje ter tveganja, ki izhajajo iz postopkov trgovanja, poravnave in vrednotenja sredstev in obveznosti, ki jih izvaja družba za upravljanje na račun podsklada.

26. člen

Operativna tveganja podskladov je mogoče v večini primerov oceniti le kvalitativno. Če je tveganje merljivo, se ga izrazi tudi kvantitativno oz. vrednostno.

27. člen

Vodje organizacijskih enot (OE) so v primeru pojava kateregakoli dogodka, ki se nanaša na operativna tveganja in ta tveganja povečuje, dolžni o pojavu dogodka nemudoma obvestiti upravo družbe ter ga evidentirati.

III.5.2. Obvladovanje operativnega tveganja

28. člen

Operativno tveganje se obvladuje z:

- ustrezno informacijsko podporo, ki vključuje kontrolne mehanizme (npr. logične kontrole);
- z ustreznimi notranjimi procesi, ki med drugimi vključujejo tudi kontrolne funkcije;
- z zadostnimi resursi za izvedbo aktivnosti;
- z izobraževanjem zaposlenih;
- z nagrajevanjem, ki ne spodbuja škodljivega prevzemanja tveganj;
- drugimi ukrepi.

III.6. CELOTNO TVEGANJE PODSKLADA

29. člen

Celotno tveganje podsklada je zbir vseh tveganj, ki jim je podsklad izpostavljen.

IV. POSODABLJANJE NAČRTA UPRAVLJANJA TVEGANJ IN JAVNE RAZLIČICE

30. člen

Družba vsaj enkrat na leto preveri ustreznost zadnjega veljavnega načrta in javne različice načrta.

V. KONČNE DOLOČBE

31. člen

Javna različica načrta upravljanja tveganj investicijskih skladov družbe NLB Skladi, 10. različica, se uporablja od 28. 4. 2022 naprej.

Blaž Bračič, l.r.
član uprave

mag. Kruno Abramovič, CFA, l.r.
predsednik uprave